

رابطه قیمت بنزین و درآمد سرانه در جهان

کره، بهترین مثال برای این قسمت است. در حالی که قیمت هر لیتر بنزین در کره جنوبی، حدوداً ۰/۶۸ دلار از کره شمالی گرانتر است، با این حال، هزار لیتر بنزین سالانه (برابر کمتر از صد لیتر در ماه) تنها ۵/۱ درصد درآمد سرانه مردم کره جنوبی است. در همین حال، در کره شمالی مردم هر لیتر بنزین به قیمت ۰/۷۷ دلار می‌خرند، یعنی اگر یک شهروند کره شمالی، ماهانه کمتر از یکصد لیتر بنزین مصرف کند، باید حدود نیمی از درآمد سرانه خود را برای خرید بنزین هزینه کند. به همین دلیل است که در بین ده کشور اول که بنزین نسبت به درآمد سرانه آنها قیمت بالایی دارد، نام کشورهای توسعه یافته به چشم نمی‌خورد. این ده کشور عبارتند از: زامبیا، موزامبیک، هائیتی، هند، مالدیو، کره شمالی، نیکاراگوئه، پاکستان، یمن و ویتنام.

ارزان‌ترین بنزین‌ها

بر اساس تحقیقی انجام شده، اگر قدرت خرید مردم (بر اساس درآمد سرانه) در مقایسه با قیمت هر لیتر بنزین و متوسط مصرف سالانه (برابر هزار لیتر) مورد توجه قرار بگیرد، در این صورت، ده کشور ارزان قیمت بنزین به ترتیب عبارتند از: ونزوئلا، قطر، کویت، بحرین، برنئی، عربستان، عمان، ایالات متحده آمریکا، لوگزامبورگ، کانادا، استرالیا، نیوزلند و الجزایر. نکته جالب در این بین، حضور کشورهای همجوار ایران در بین این ده کشور است. در واقع کشورهای دارای ذخائر نفت، می‌کوشند تا بنزین را به بهای کمتری به مردم کشورشان عرضه کنند. همچنین ونزوئلا چه از لحاظ قیمت بنزین (هر لیتر ۲۰ تومان) و هم از لحاظ درصد بهای بنزین از درآمد سرانه مردم (برابر ۰/۱ درصد) باید ارزان‌ترین کشور دنیا دانست. علی‌رغم ادعای برخی رسانه‌ها مبنی بر گران بودن قیمت بنزین در کشورهای توسعه یافته، در کشورهایی مثل ایالات متحده آمریکا، کانادا، استرالیا و ... مردم به نسبت درآمد سرانه‌شان قیمت کمتری برای خرید بنزین می‌پردازند. (در مورد ایران قیمت بنزین ۴۰۰ تومان در نظر گرفته شده است) در جدول صفحه بعد قیمت بنزین، درآمد سرانه، نسبت قیمت بنزین و درآمد ۸۰ کشور مورد بررسی قرار گرفته است:

مقایسه قیمت بنزین نسبت به درآمد سرانه نشان می‌دهد، مردم نقاط مختلف جهان چقدر قدرت خرید بنزین را دارند. اگرچه در کشورهای اروپایی و توسعه یافته، مردم برای خرید بنزین قیمت بالایی را پرداخت می‌کنند، اما در مقابل، این قیمت با توجه به درآمد سرانه ایشان رقم معقولی به نظر می‌رسد. به عبارت دیگر، صرفاً بررسی قیمت نمی‌تواند ملاک مناسبی برای ارزانی یا گرانی بنزین در یک نقطه باشد. برای مثال، اگرچه قیمت هر لیتر بنزین در کشوری مثل هلند ۲/۰۹ دلار است، اما هزار لیتر در سال برای یک هلندی، تنها ۵/۳ درصد از سرانه وی را هزینه می‌کند. در مقابل، در کشوری مثل ترکیه با قیمت بنزین مشابه هلند، یعنی ۲/۳۲ دلار برای هر لیتر مردم برای خرید همان اندازه بنزین در سال باید چیزی حدود ۲۰/۷ درآمد خود را هزینه کنند.

تناسب بهای بنزین و قدرت خرید مردم در کشورهای توسعه یافته

اگرچه قیمت بنزین در کشورهای توسعه یافته بالاتر از کشورهای در حال توسعه و یا عقب مانده است، اما این قیمت در واقع متناسب با درآمد سرانه آنهاست. به طوری که با وجود اختلاف بسیار زیاد در قیمت بنزین، در اکثر این کشورها، قیمت بنزین درصد مشخصی از درآمد سرانه مردم این کشورها را به خود اختصاص داده است. به کشورهایی مثل بلژیک، فرانسه، بریتانیا، اسپانیا، سوئیس، سوئد، ژاپن، اتریش، نروژ و ... نگاه کنید. بهایی که مردم باید برای حجم مشخصی از بنزین بپردازند، از ۴ تا ۶ درصد درآمد سرانه آنها را به خود اختصاص داده است. حتی در کشورهایی مثل کانادا، استرالیا یا ایالات متحده آمریکا، این حجم بین ۱/۵ تا ۲/۹ درصد است. یعنی در این کشورها، به رقم درآمد سرانه بالا، بنزین به ارزش خیلی کمتر از ایران نیز به فروش می‌رسد.

عدم تناسب قیمت بنزین و قدرت خرید مردم در کشورهای توسعه نیافته

دقیقاً شکل عرضه بنزین در کشورهای عقب مانده برخلاف کشورهای توسعه یافته است. به یک مثال جالب در این زمینه توجه کنید، تفاوت ارزش بنزین در دو

جدول قیمت بنزین/درآمد سرانه/نسبت قیمت بنزین و درآمد ۸۰ کشور مورد بررسی

رتبه بهای بنزین/درآمد سرانه	درآمد سرانه (دلار)	قیمت هر لیتر (دلار)	کشور	ردیف	رتبه بهای بنزین/درآمد سرانه	درآمد سرانه (دلار)	قیمت هر لیتر (دلار)	کشور	ردیف
۳۶	۳۲۸۰۰	۱/۸۲	فرانسه	۴۱	۱	۱۵۰۰	۱/۴۹	زامبیا	۱
۳۷	۳۹۲۰۰	۲/۹	هلند	۴۲	۲	۹۰۰	۰/۷۷	موزامبیک	۲
۳۷	۳۶۶۰۰	۱/۹۵	بلژیک	۴۳	۳	۱۲۰۰	۰/۸۹	هایتی	۳
۳۸	۶۰۰۰	۰/۳۲	مصر	۴۴	۴	۳۱۰۰	۱/۳۰	هند	۴
۳۹	۱۵۱۰۰	۰/۷۹	روسیه	۴۵	۵	۲۳۰۰	۰/۹۶	مالدیو	۵
۴۰	۲۸۰۰۰	۱/۴۵	کره جنوبی	۴۶	۶	۱۹۰۰	۰/۷۷	کره شمالی	۶
۴۰	۳۶۰۰۰	۱/۸۵	دانمارک	۴۷	۷	۲۸۰۰	۰/۹۶	نیکاراگوئه	۷
۴۰	۳۴۹۰۰	۱/۸۰	فنلاند	۴۸	۸	۲۶۰۰	۰/۸۰	پاکستان	۸
۴۱	۳۴۱۰۰	۱/۷۲	آلمان	۴۹	۹	۲۵۰۰	۰/۷۳	یمن	۹
۴۱	۲۱۸۰۰	۱/۱۰	اروبا	۵۰	۱۰	۲۹۰۰	۰/۸۳	ویتنام	۱۰
۴۲	۳۵۰۰۰	۱/۷۴	انگلستان	۵۱	۱۱	۴۶۰۰	۱/۱۹	مراکش	۱۱
۴۳	۳۳۰۰۰	۱/۵۹	اسپانیا	۵۲	۱۲	۳۳۰۰	۰/۷۸	فیلیپین	۱۲
۴۴	۱۸۱۰۰	۰/۸۴	آنتیگوا و باربودا	۵۳	۱۳	۴۲۰۰	۰/۸۷	هندراس	۱۳
۴۵	۳۶۸۰۰	۱/۶۹	سوئد	۵۴	۱۳	۱۱۲۰۰	۲/۳۲	ترکیه	۱۴
۴۶	۳۶۸۰۰	۱/۶۹	سوئیس	۵۵	۱۴	۶۳۰۰	۱/۲۹	آلبانی	۱۵
۴۷	۱۳۵۰۰	۰/۵۹	مکزیک	۵۶	۱۵	۶۳۰۰	۱/۳۰	بوسنی	۱۶
۴۸	۴۲۷۰۰	۱/۸۳	هنگ کنگ	۵۷	۱۶	۲۴۰۰	۰/۴۴	نیجر	۱۷
۴۸	۳۳۶۰۰	۱/۳۷	ژاپن	۵۸	۱۷	۹۰۰۰	۱/۴۲	مقدونیه	۱۸
۴۹	۴۲۲۰۰	۱/۷۵	ایرلند	۵۹	۱۷	۳۸۰۰	۰/۶۰	غنا	۱۹
۵۰	۳۹۴۰۰	۱/۵۰	اتریش	۶۰	۱۸	۴۰۰۰	۰/۵۹	اندونزی	۲۰
۵۱	۳۹۶۰۰	۱/۴۶	ایسلند	۶۱	۱۹	۶۶۰۰	۰/۹۴	چین	۲۱
۵۱	۱۴۸۰۰	۰/۵۴	مالزی	۶۲	۲۰	۹۲۰۰	۱/۲۷	کلمبیا	۲۲
۵۲	۵۸۶۰۰	۲/۰۲	نروژ	۶۳	۲۰	۱۰۲۰۰	۱/۴۱	برزیل	۲۳
۵۳	۲۹۸۰۰	۰/۹۶	تایوان	۶۴	۲۱	۵۲۰۰	۰/۶۴	گوآتنامو	۲۴
۵۴	۶۹۰۰	۰/۲۲	ترکمنستان	۶۵	۲۱	۱۱۵۰۰	۱/۲۹	رومانی	۲۵
۵۴	۱۲۹۰۰	۰/۴۰	ایران	۶۶	۲۲	۱۲۶۰۰	۱/۴۱	بلغارستان	۲۶
۵۴	۴۴۹۰۰	۱/۴۲	آندرا	۶۷	۲۳	۸۶۰۰	۰/۹۵	پرو	۲۷
۵۵	۷۰۰۰	۰/۲۱	الجزایر	۶۸	۲۴	۱۰۹۰۰	۱/۰۷	کاستاریکا	۲۸
۵۶	۲۷۳۰۰	۰/۸۰	نیوزلند	۶۹	۲۵	۱۱۶۰۰	۱/۰۷	بلاروس	۲۹
۵۶	۳۸۸۰۰	۱/۱۴	استرالیا	۷۰	۲۶	۲۱۸۰۰	۱/۸۹	پرتغال	۳۰
۵۹	۳۸۴۰۰	۱/۰۱	کانادا	۷۱	۲۷	۱۷۶۰۰	۱/۴۱	کرواسی	۳۱
۶۰	۷۸۰۰۰	۱/۴۵	لوگزامبورگ	۷۲	۲۸	۱۷۹۰۰	۱/۴۲	لهستان	۳۲
۶۱	۴۰۰۴۶	۰/۷۳۴	آمریکا	۷۳	۲۹	۲۱۲۰۰	۱/۵۵	اسلواکی	۳۳
۶۲	۲۳۹۰۰	۰/۳۱	عمان	۷۴	۳۰	۱۰۱۰۰	۰/۷۲	آفریقای جنوبی	۳۴
۶۳	۲۰۴۰۰	۰/۱۶	عربستان	۷۵	۳۱	۱۱۹۰۰	۰/۸۳	پاناما	۳۵
۶۳	۵۰۱۰۰	۰/۳۹	برنونی	۷۶	۳۲	۱۳۸۰۰	۰/۹۲	آرژانتین	۳۶
۶۳	۳۸۴۰۰	۰/۲۷	بحرین	۷۷	۳۳	۲۲۰۰	۱/۳۶	قبرس	۳۷
۶۴	۵۴۱۰۰	۰/۲۲	کویت	۷۸	۳۴	۳۰۳۰۰	۱/۸۴	ایتالیا	۳۸
۶۵	۱۲۱۷۰۰	۰/۲۲	قطر	۷۹	۳۵	۳۲۱۰۰	۱/۸۵	یونان	۳۹
۶۵	۱۳۱۰۰	۰/۰۲	ونزوئلا	۸۰	۳۵	۲۸۴۰۰	۱/۶۲	رژیم صهیونیستی	۴۰